II

(Besluiten waarvan de publikatie niet voorwaarde is voor de toepassing)

COMMISSIE

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 31 oktober 1995

inzake de steun in de vorm van een garantie aan de Franse varkenshouders — „Caisse de régulation porcine Stabiporc" (vereveningsfonds voor de varkensvleessector)

(Slechts de tekst in de Franse taal is authentiek)

(96/297/EG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 93, lid 2, eerste alinea,

Gelet op Verordening (EEG) nr. 2759/75 van de Raad van 29 oktober 1975 houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector varkensvlees [1], laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 3290/94 [2], en met name op artikel 21,

Na de belanghebbenden overeenkomstig artikel 93, lid 2, van het Verdrag te hebben aangemaand [3] hun opmerkingen te maken,

Overwegende hetgeen volgt:

I

1. Bij schrijven van 19 april 1993, ingeschreven op 20 april 1993, stelde de Permanente Vertegenwoordiging van Frankrijk bij de Europese Gemeeenschappen de Commissie in kennis van de maatregel krachtens welke de Caisse professionnelle de régulation porcine Stabiporc zijn werkzaamheden had hervat. Het betrof een antwoord op het verzoek van de Commissie van 9 maart 1993 om deze maatregel bij haar aan te melden.

2. Op 16 februari 1994 besloot de Commissie met betrekking tot de maatregelen tot steunverlening uit overheidsmiddelen via Ofival (Office national interprofessionnel des viandes d'élevage et de l'aviculture — nationale dienst voor vlees en slachtpluimvee) de procedure van artikel 93, lid 2, van het Verdrag in te leiden en wel om de volgende redenen:

   — de maatregelen bleken steunmaatregelen te zijn in de vorm van voorschotten tegen een verlaagde rentevoet (TIOP (interbancaire rente te Parijs) „twaalf maanden" + 0,5 %). Deze voorschotten werden verstrekt tegen een lagere rente dan de normale marktrente, en moesten dus worden beschouwd als steun voor de bedrijfsvoering zonder enig duurzaam effect op de structuurverbetering van de betrokken sector;

   — een garantie dat de kasvoorschotten aan de varkenshouders uit de door Ofival te hunner beschikking gestelde middelen geheel of gedeeltelijk zouden worden terugbetaald, ontbrak;

   — dit vereveningsmechanisme vormde een inbreuk op de gemeenschappelijke marktordening voor varkensvlees;

   — de Commissie had geen gegevens over de andere overeenkomsten die Stabiporc heeft gesloten met verscheidene bankinstellingen (Caisse nationale de crédit agricole (CNCA), Crédit mutuel) en met Unigrains, het solidariteitsfonds van graantelers en veehouders.

3. Na de opmerkingen van belanghebbende derden en van Frankrijk te hebben onderzocht, heeft de Commissie inzake de in punt 2 bedoelde steunmaatregelen (zaak C 8/94) een negatieve eindbeschikking gegeven, waarin Frankrijk werd verzocht de betrokken steunmaatregelen ongedaan te maken en de reeds toegekende steun terug te vorderen [4].

[1] PB nr. L 282 van 1. 11. 1975, blz. 1.
[2] PB nr. L 349 van 31. 12. 1994, blz. 105.
[3] PB nr. C 311 van 8. 11. 1994, blz. 5.
[4] PB nr. L 335 van 23. 12. 1994, blz. 82.

4. Bij brief van 20 juni 1994 deelde Frankrijk de in het schrijven van 22 februari 1994 door de Commissie gevraagde inlichtingen (procedure C 8/94) mede. Er bleek extra steun te worden verleend in de vorm van een staatsgarantie voor leningen, die enerzijds door een „pool" van banken en anderzijds door Unigrains aan Stabiporc worden verstrekt.

   Blijkens de op 20 juni 1994 door Frankrijk medegedeelde gegevens zijn de verlaagde rente die Stabiporc de varkenshouders op de hun verleende voorschotten berekent, en het ontbreken van een afdoende garantie voor de volledige terugbetaling van die voorschotten, niet alleen het gevolg van de gunstige voorwaarden die Ofival jegens Stabiporc hanteert (zie procedure nr. C 8/94), mar ook van het feit dat diezelfde gunstige voorwaarden zijn opgenomen in de kredietovereenkomsten tussen Stabiporc en de „pool" van banken en tussen Stabiporc en Unigrains.

   De garantie van Ofival heeft volgens deze twee overeenkomsten betrekking op een bedrag van 61 miljoen Ffr.

5. Op 27 juli 1994 besloot de Commissie de procedure (nr. C 36/94) van artikel 93, lid 2, van het Verdrag in te leiden met betrekking tot de door Ofival ten behoeve van de varkenshouders verleende staatsgarantie voor de door de „pool" van banken en Unigrains verstrekte gelden. Dit besluit werd Frankrijk bij schrijven van 8 augustus 1995 medegedeeld.

6. Door een bekendmaking in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen* heeft de Commissie de regeringen van de overige Lid-Staten en de andere belanghebbenden in kennis gesteld van haar besluit en hen aangemaand hun eventuele opmerkingen kenbaar te maken.

II

Frankrijk heeft, bij schrijven van 17 november 1994, opmerkingen medegedeeld in antwoord op het schrijven van de Commissie van 8 augustus 1994, waarin de inleiding van de procedure inzake de in punt I.5 bedoelde steun werd medegedeeld.

In deze procedure is Frankrijk ook na de negatieve eindbeschikking van 27 juli 1994 in zaak C 8/94 de gegrondheid van de achtereenvolgens door de Commissie ingenomen standpunten blijven betwisten. Op 21 december 1994 en op 31 maart, 26 april en 3 oktober 1995 hebben vier vergaderingen plaatsgehad van de diensten van het Franse ministerie van Landbouw en het directoraat-generaal Landbouw. Voorts heeft Frankrijk aanvullende inlichtingen verstrekt bij brief van 27 januari 1995, dit naar aanleiding van de eerste vergadering van 21 december 1994, en bij brief van 29 september 1995.

De opmerkingen van Frankrijk worden in de onderstaande punten 1 tot en met 4 samengevat.

1. Bedrag van de werkelijke of potentiële bijdrage van Ofival:

   — Frankrijk betwist dat uit de twee overeenkomsten, tussen Stabiporc en een „pool" van banken enerzijds en Stabiporc en Unigrains anderzijds, kan worden geconcludeerd, zoals de Commissie doet, dat de bijdrage van Ofival aan Stabiporc in totaal 121 miljoen Ffr. kan bedragen. Volgens Frankrijk gaat het daarentegen om een potentiële bijdrage van 60 miljoen Ffr., waaraan een garantiebedrag van 1 miljoen Ffr. moet worden toegevoegd.

     Frankrijk beroept zich hiervoor op de volgende bepaling in de twee overeenkomsten:

     „De door de bij Stabiporc aangesloten producentengroepringen eventueel niet betaalde bedragen, worden nadat een beroep is gedaan op de hoofdelijke garanties die voor rekening van de groeperingen ten behoeve van Stabiporc zijn gesteld, tot maximaal 1 miljoen Ffr. door Stabiporc uit eigen middelen gedragen. Ofival verbindt zich ertoe een zelfde bedrag voor zijn rekening te nemen.

     Daarboven worden de niet-betaalde bedragen door Ofival gedragen, ten laste van zijn vordering van 60 miljoen Ffr. ... terwijl zijn bijdrage volledig achtergesteld is bij de door Unigrains en CNCA verstrekte bijdragen.";

   — de regeling volgens welke niet-betaalde bedragen prioritair ten laste komen van de vordering van Ofival, zulks in samenhang met de specifieke invorderingsmogelijkheden waarover Ofival in zijn hoedanigheid van interventiebureau beschikt, houdt een extra garantie voor de terugbetaling van de bedragen in, waardoor het geheel van contractuele garanties wordt versterkt. In zijn hoedanigheid van interventiebureau kan Ofival, in tegenstelling tot de andere kredietverstrekkers van Stabiporc, de door dit vereveningsfonds niet-betaalde bedragen immers in mindering brengen op bedragen die in het kader van latere acties aan groeperingen en/of individuele varkenshouders moeten worden verstrekt.

2. De garantiemechanismen

2.1. Volgens Frankrijk is de invorderingsgarantie doordat de niet-betaalde bedragen prioritair ten laste van de vordering van Ofival komen, evenwel slechts één van de garantiemechanismen in de door Stabiporc met zijn kredietverstrekkers overeengekomen regeling.

   Frankrijk wijst op de volgende belangrijke garantiemechanismen in de sfeer van de particuliere sector:

   — voorwaarde voor de hervatting van de activiteiten van Stabiporc was een verhoging van de eigen middelen met 10 miljoen Ffr. door middel van een verplichte bijdrage van de begunstigde varkenshouders van 1 Ffr./varken;

— de regeling mag slechts worden uitgevoerd indien de producentengroeperingen ten bate van Stabiporc een hoofdelijke garantie stellen, ten bedragen van 25 % van de hun verleende voorschotten;

— de overeenkomsten voorzien in de mogelijkheid de in te vorderen bedragen automatisch van de rekening van de groeperingen af te schrijven.

2.2. Ter vergadering van 3 oktober 1995 heeft Frankrijk er met nadruk op gewezen dat de piramidale structuur van de door Stabiporc toegepaste vereveningsregeling het financiële risico van de kredietverstrekkers om de volgende redenen sterk vermindert:

— de solvabiliteit van de producentengroeperingen is nauwkeurig vastgesteld.

Stabiporc heeft namelijk de voor de vereveningsregeling in aanmerking komende producentengroeperingen op basis van hun financiële situatie geselecteerd, waardoor groeperingen die onvoldoende terugbetalingsgaranties bieden, geen voorschotten kunnen krijgen. In de vergadering van 3 oktober 1995 heeft Frankrijk het belang van die selectie beklemtoond, die een essentiële voorwaarde was voor de toekenning van een lening van 300 miljoen Ffr. door de „pool" van banken en Unigrains aan Stabiporc.

Over het algemeen zijn de betrokken producentengroeperingen landbouwcoöperaties waarvan de leden zich meestal niet uitsluitend met de varkenshouderij bezighouden. Zij zijn doorgaans op meer gebieden werkzaam, waardoor verscheidene inkomens en de opbouw van een belangrijk kapitaal mogelijk zijn, hetgeen een grotere stabiliteit biedt;

— het bedrag van de voorschotten mag een maximum niet overschrijden, zodat de schulden van de begunstigde groeperingen beperkt blijven.

Frankrijk ontkent de huidige situatie in de varkenssector niet, maar wijst erop dat de Stabiporc-regeling slechts ten doel heeft de toekenning van kasvereveningsleningen mogelijk te maken zodat het om vrij kleine individuele bedragen gaat, en wel maximaal 60 000 Ffr. per begunstigde per jaar. Volgens de overeenkomst tussen Stabiporc en de groeperingen bedraagt het maximumbedrag van de leningen namelijk 40 Ffr. per slachtvarken en mogen maximaal 1 500 dieren per varkenshouderij per jaar in aanmerking worden genomen;

— de regeling is juist zo opgezet, dat de toegekende leningen moeten worden terugbetaald wanneer de varkensvleesprijzen stijgen, waardoor het risico van niet-terugbetaling zeer sterk wordt beperkt;

— de producentengroeperingen bieden een aantal garanties (hoofdelijke garantie en eigen middelen, zie punt 2.1). In de overeenkomsten zijn bovendien de gebruikelijke voorwaarden (ontbindingsclausules, rente bij te late betaling, beroep in recht) opgenomen.

3. Invordering van niet-betaalde bedragen

Frankrijk betwist de uitlegging die de Commissie geeft aan artikel 5, laatste alineas, van de overeenkomst tussen Stabiporc en Ofival als uitvloeisel van de bepaling dat niet betaalde bedragen prioritair ten laste komen van de schuldvordering van Ofival. In artikel 5, laatste alinea is bepaald: „Ofival kan de niet-betaalde bedragen in mindering brengen op de voor andere acties aan de groeperingen of hun leden verschuldigde bedragen". Frankrijk herinnert eraan dat deze bepaling volgens de Commissie niet als een verplichting voor Ofival moet worden uitgelegd, maar louter facultatief is (punt 5 van de overwegingen van de beschikking van 27 juli 1994).

Frankrijk wijst erop, dat bij lezing van de hele overeenkomst een dergelijke uitlegging van artikel 5, laatste alinea, dient te worden afgewezen, daar volgens artikel 8 van dezelfde tekst eventueel niet betaalde bedragen „overeenkomstig artikel 5 in mindering zullen worden gebracht", waaruit blijkt dat het wel degelijk om een verplichting voor Ofival gaat. Frankrijk ziet er derhalve geen enkel bezwaar in, overeenkomstig het verzoek daartoe in artikel 2, tweede streepje, van de beschikking van 27 juli 1994, door een aanhangsel bij de oorspronkelijke overeenkomsten de woorden „Ofival kan de niet-betaalde bedragen in mindering brengen" te vervangen door „Ofival brengt de niet-betaalde bedragen in mindering". Deze aanhangsels zijn bij een brief van 18 oktober 1995 aan de Commissie medegedeeld.

4. Toegepaste rentevoeten

Bij brief van 5 juli 1995 heeft Frankrijk in de procedure C 8/94 medegedeeld, dat de korting op de rente voor de door Ofival aan Stabiporc toegekende lening van 60 miljoen Ffr. 2 % bedroeg en dat Frankrijk zich ertoe verbond de steun op die basis te doen terugbetalen. Deze korting is berekend aan de hand van de gegevens die zijn verkregen bij het onderzoek van de Banque de France naar de rentekosten voor bedrijven. Frankrijk heeft deze gegevens medegedeeld.

Deze informatie en toezegging betreffen evenwel niet de door de „pool" van banken en Unigrains aan Stabiporc toegekende lening van 300 miljoen Ffr., waarop de onderhavige zaak C 36/94 betrekking heeft.

III

1. De artikelen 92 tot en met 94 van het Verdrag zijn bij artikel 21 van Verordening (EEG) nr. 2759/75 toepasselijk verklaard.

2. Uit de opmerkingen van Frankrijk over de werkelijke bijdrage van Ofival (zie punt II.1) blijkt, dat de garantie van deze instantie voor de lening van 300 miljoen Ffr., enerzijds wordt toegekend in de vorm van een achtergestelde schuld van 60 miljoen Ffr. en anderzijds door de opening van een kredietlijn van 1 miljoen Ffr.

3. De Commissie neemt er kennis van dat Frankrijk bereid is, met het oog op de invordering van de niet-betaalde bedragen, in een aanhangsel bij de oorspronkelijke overeenkomsten de woorden „Ofival kan de niet-betaalde bedragen in mindering brengen" te vervangen door „Ofival brengt de niet-betaalde bedragen in mindering" (zie punt II.3).

4. Uit de diverse overeenkomsten waardoor het Stabiporc-systeem tot stand is gebracht, blijkt dat de toekenningsvoorwaarden voor de twee leningen aan Stabiporc, namelijk enerzijds die van 60 miljoen Ffr. van Ofival (zaak C 8/94) en anderzijds die van 300 miljoen Ffr. van de „pool" van banken en Unigrains (zaak C 63/94), verschillend zijn.

   De lening van de banken en Unigrains heeft namelijk een aantal vrij belangrijke particuliere garanties, die in het geval van de door Ofival verstrekte lening (zaak C 8/94) ontbreken. Hierdoor heeft de staatsgarantie bij deze twee leningen niet hetzelfde effect op de toegepaste rentevoet.

   — De particuliere garanties voor de lening van de banken en Unigrains aan Stabiporc zijn:

      — hoofdelijke particuliere garanties ten bedrage van 90 miljoen Ffr. in de vorm van een hoofdelijke garantie van 25 % van de voorschotten aan de producentengroeperingen;

      — een bijdrage van 10 miljoen Ffr. van de begunstigde groeperingen, verkregen door inhouding van 1 Ffr. per varken bij de eerste twee stortingen aan de producentengroeperingen;

      — garanties inzake de solvabiliteit van de producentengroeperingen;

      — beperking van de door de groeperingen geleende bedragen;

      — gebruikelijke contractuele invorderingsclausules.

   — De garantie van Ofival voor de totale van de banken en Unigrains geleende som bedraagt 61 miljoen Ffr. (60 miljoen in de vorm van afstand van een vordering + 1 miljoen extra garantie).

   — Uit de bovenvermelde cijfers blijkt dat op een totaal door Stabiporc geleend bedrag van 300 miljoen Ffr. 139 miljoen Ffr. (300 − 161) noch door de garantie van Ofival noch door de particuliere zekerheden en bijdragen is gedekt. Om het effect van de overheidssteun op de door de twee kredietverstrekkers toegepaste rentevoet te kunnen beoordelen, is ter vergadering van 3 oktober 1995 aan Frankrijk gevraagd aan te geven op welke wijze de volledige lening van 300 miljoen Ffr. was gegarandeerd, en met name of de regeling nog andere overheidssteun omvatte.

     In die vergadering heeft Frankrijk beklemtoond, dat de garantie van 61 miljoen Ffr. van Ofival in de vorm van een achtergestelde schuld en de opening van een kredietlijn de enige overheidssteun in het kader van de Stabiporc-regeling was. Volgens Frankrijk vormen de piramidale structuur van de regeling en de daaruit voortvloeiende risicospreiding (zie punt II.2.2) de garantie voor de resterende 139 miljoen Ffr.

   — De rentevoet die voor Stabiporc zou hebben gegolden wanneer hij de risicopremie had moeten betalen waarvan hij door het bestaan van de Ofival-garantie is vrijgesteld, is door de Commissie als gewogen gemiddelde berekend met behulp van de volgende formule:

     RV: rentevoet die door de „pool" van banken en Unigrains op grond van de overeenkomsten voor Stabiporc wordt toegepast.

     PBov: percentage van het totale geleende bedrag, waarvoor overheidsgaranties gelden

     PBpart: percentage van het totale geleende bedrag, waarvoor particuliere garanties gelden

     $$[PBov \times (RV + 2\,\%)] + (PMpart \times RV)$$

     Daar de staatsgarantie van 61 miljoen Ffr. dekking verschaft voor 20,33 % van de lening van 300 miljoen Ffr. en er geen andere overheidssteun is, moet worden geconcludeerd dat de particuliere garanties voor 79,67 % van de lening gelden.

     Op basis van het voorafgaande had Stabiporc, voor de jaren 1993 en 1994, voor de voorschotten die hij uit de lening van de „pool" van banken en Unigrains aan de groeperingen van varkenshouders heeft betaald, een rentevoet moeten hanteren van:

jaar 1993

(20,33 % × 8,83 %) + (79,67 % × 6,83 %) = 7,23 %

jaar 1994

(20,33 % × 8,07 %) + (79,67 % × 6,07 %) = 6,47 %.

Voor 1993 en 1994 bedraagt de rentekorting derhalve 0,4 %.

7,23 % − 6,83 % = 0,4 % (1993)

6,47 % − 6,07 % = 0,4 % (1994).

— Frankrijk heeft de nodige gegevens verstrekt ter berekening van het totale bedrag dat Stabiporc uit de lening van 300 miljoen Ffr. van de „pool" van banken en Unigrains aan de producentengroeperingen heeft toegekend.

Op basis van de verstrekte gegevens moet ter zake van de genoemde lening van de producenten in totaal 1 617 738 Ffr. aan steun worden teruggevorderd.

5. Volgens het Boekhoudkundige Informatienet voor de Landbouw bedraagt de schuldratio (verhouding tussen het vreemde vermogen en de som van het eigen en het vreemde vermogen) in de varkenssector bijna 48 % in Frankrijk en 31 % in de Gemeenschap, en in de landbouwsector in zijn geheel 32 % in Frankrijk en 15 % in de Gemeenschap.

De Commissie heeft evenwel, voor een juiste beoordeling van het effect van de staatsgarantie op de door de kredietverstrekkers van Stabiporc gehanteerde rentevoet, die Stabiporc weer aan de producentengroeperingen doorgeeft, de omvang van de particuliere garanties van de Stabiporc-regeling in aanmerking genomen.

Daar de door Stabiporc verkregen en door hem aan de varkenshouders doorgegeven rentevoorwaarden kennelijk geen leningsvoorwaarden zijn die een marktdeelnemer op de financiële markt zou kunnen verkrijgen is de maatregel een steunmaatregel voor de bedrijfsvoering ten gunste van de varkenshouders.

IV

1. De in Frankrijk aan de varkenshouders toegekende steun kan, gezien de plaats van dit land in de varkenssector in de Gemeenschap, gevolgen hebben voor de communautaire markt en derhalve het handelsverkeer tussen de Lid-Staten ongunstig beïnvloeden. Hij voldoet dus aan de criteria van artikel 92, lid 1, van het Verdrag. Volgens gegevens van Eurostat zijn in 1993 en 1994 in Frankrijk respectievelijk 24 112 500 en 24 785 400 varkens geslacht tegen 180 022 887 en 179 937 466 stuks in de Gemeenschap, dat wil zeggen ongeveer 13 % voor Frankrijk. In 1993 en 1994 bedroeg de uitvoer uit Frankrijk naar derde landen respectievelijk 56 736 en 113 611 ton (levende varkens en varkensvlees) tegen 730 642 en 973 498 ton uit de Gemeenschap dat wil zeggen 8 % en 12 % uit Frankrijk voor respectievelijk 1993 en 1994.

2. Deze steun vormt een inbreuk op de gemeenschappelijk marktordening in de sector varkensvlees. Daar de steun voor een onder een gemeenschappelijke marktordening vallend produkt is bestemd, zijn er grenzen aan de bevoegdheid van de Lid-Staten om zelfstandig in de werking van een dergelijke marktordening in te grijpen. Gemeenschappelijke marktordeningen moeten als volledige en uitputtende regelingen worden beschouwd, die elke bevoegdheid van de Lid-Staten uitsluiten, maatregelen te nemen die ervan afwijken of inbreuk erop maken.

3. De in artikel 92, lid 2, van het Verdrag voorziene uitzonderingen op de onverenigbaarheid met de gemeenschappelijke markt zijn op de betrokken steun kennelijk niet van toepassing.

— Bij de in lid 3 van dit artikel aangegeven uitzonderingen gaat het om doelstellingen in het belang van de Gemeenschap, en niet alleen in het belang van bepaalde sectoren van een nationale economie. Deze uitzonderingen moeten bij het onderzoek van alle regionale of sectorale steun strikt worden uitgelegd. Met name mogen afwijkingen slechts worden toegestaan ingeval de Commissie zich ervan heeft kunnen vergewissen dat de steun noodzakelijk is om een van de in dat lid 3 bedoelde doelstellingen te verwezenlijken. In het onderhavige geval heeft de Commissie geen argumenten kunnen vinden op grond waarvan kan worden gesteld dat de betrokken steun voldoet aan de voorwaarden voor de toepassing van een van de in artikel 92, lid 3, van het Verdrag neergelegde uitzonderingen.

— Het gaat niet om een maatregel om de verwezenlijking van een belangrijk project van gemeenschappelijk Europees belang in de zin van artikel 92, lid 3, onder b), van het Verdrag te bevorderen, omdat deze steun door de ongunstige invloed die hij op het handelsverkeer kan hebben, tegen het gemeenschappelijk belang ingaat. Het gaat evenmin om een maatregel om een ernstige verstoring in de economie van de betrokken Lid-Staat op te heffen, zoals bedoeld in dezelfde bepaling.

— Wat de in artikel 92, lid 3, onder a) en c), van het Verdrag vermelde uitzonderingen betreft voor steunmaatregelen die de economische ontwikkeling van bepaalde streken of de onder c) bedoelde economische bedrijvigheid moeten bevorderen of vergemakkelijken, moet worden opgemerkt dat de onderhavige maatregelen, doordat het om steun voor de bedrijfsvoering gaat, de situatie van de begunstigde economische sector niet duurzaam kunnen verbeteren, omdat zodra de steun niet

meer wordt verleend, deze sector zich in dezelfde structurele situatie zal bevinden als vóór de inwerkingtreding van deze staatsmaatregel. Het is een soort steunmaatregel waartegen de Commissie zich in beginsel steeds heeft verzet, daar de toekenning ervan niet onderworpen is aan voorwaarden waardoor de steun voor een van de uitzonderingen van artikel 92, lid 3, onder a) en c), van het Verdrag in aanmerking zou kunnen komen.

— Zelfs al kon een afwijking op grond van artikel 92, lid 3, van het Verdrag worden toegestaan, dan nog komt deze maatregel niet voor een dergelijke uitzondering in aanmerking, daar hij, zoals in het vorenstaande punt 2 aangegeven, in strijd is met de gemeenschappelijke marktordening in de sector.

4. Bijgevolg moet deze steun als onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt in de zin van artikel 92 van het Verdrag worden beschouwd.

5. Met deze beschikking wordt niet vooruitgelopen op de consequenties die de Commissie eventueel zal trekken inzake de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid door het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw.

6. De maatregel, die is ingevoerd en toegepast zonder de eindbeslissing van de Commissie af te wachten, is krachtens artikel 93, lid 3, vanhet Verdrag onwettig, omdat de Franse autoriteiten er pas op 20 juni 1994 kennis van hebben gegeven in antwoord op de brief die de Commissie op 16 februari 1994 in het kader van procedure nr. C 8/94 had verzonden.

7. Ingeval steun onverenigbaar is met de gemeenschappelijke markt, doet de Commissie overeenkomstig de rechtspraak van het Hof van Justitie, met name het arrest van 12 juli 1973 in zaak 70/72 [1], bevestigd door de arresten van 24 februari 1987 in zaak 310/85 [2] en 20 september 1990 in zaak C 5/89 [3], de Lid-Staat normaal ertoe verplichten het volledige onwettig toegekende steunbedrag van de begunstigden terug te vorderen.

Gezien het voorgaande dient de betrokken steun te worden terugbetaald.

Voor de terugbetaling moeten de procedures en de bepalingen van de Franse wetgeving worden toegepast, met name die inzake vertragingsrente over vorderingen van de staat, welke rente moet ingaan op de datum waarop de betrokken steun is toegekend.

Deze terugbetaling is nodig om de oude toestand te herstellen door alle financiële voordelen weg te nemen, die de begunstigden van de onwettige steun sinds de datum waarop deze is betaald, ten onrechte hebben genoten. De terugbetaling is te meer noodzakelijk gezien de kwetsbare situatie van de betrokken markt, en gelet op de op 19 augustus 1988 door de Commissie genomen beslissing de door haar bij schrijven van 12 oktober 1984 tegen het eerdere optreden van Stabiporc ingeleide procedure te beëindigen. Wegens de specifieke omstandigheden van dit dossier heeft de Commissie toen besloten tegen de in de voorafgaande periode verleende steun geen verdere stappen te ondernemen. Zij heeft daarbij als voorwaarde gesteld dat Frankrijk dit soort steun in de toekomst niet meer toepast. In dit verband heeft zij de Franse Regering verzocht haar alle voorgenomen wijzigingen mede te delen en heeft zij zich het recht voorbehouden de procedure van artikel 93, lid 2, van het Verdrag in te leiden indien de betrokken maatregelen onverenigbaar met artikel 92 zouden blijken,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

De steun die aan varkenshouders is verleend bij de toekenning van voorschotten in het kader van de overeenkomsten tussen Stabiporc en een „pool" van banken enerzijds en Stabiporc en Unigrains anderzijds, is onwettig omdat hij in strijd is met artikel 93, lid 3, van het Verdrag. Bovendien is deze steunmaatregel onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt in de zin van artikel 92 van het Verdrag.

De in de eerste alinea bedoelde steun bestaat in het bedrag dat voortvloeit uit het verschil tussen de rentevoet waartegen de voorschotten via Stabiporc aan de producentengroeperingen zijn toegekend, en de rentevoet waartegen deze groeperingen deze voorschotten via Stabiporc bij dezelfde kredietinstellingen onder normale marktvoorwaarden, te weten zonder de staatsgarantie van Ofival, hadden kunnen verkrijgen.

De terug te vorderen steun bedraagt 1 617 738 Ffr.

Artikel 2

Frankrijk moet de in artikel 1 genoemde steunmaatregel ongedaan maken door de rente voor de voorschotten vast te stellen op de normale marktrente als bedoeld in artikel 1.

Artikel 3

Frankrijk moet binnen twee maanden na de kennisgeving van deze beschikking eisen dat de reeds toegekende steun zoals bedoeld in artikel 1 wordt terugbetaald.

(1) Commissie/Duitsland, Jurisprudentie 1973, blz. 813.
(2) Deufil/Commissie, Jurisprudentie 1987, biz. 901.
(3) Commissie/Duitsland, Jurisprudentie 1990, blz. I-3437.

Ten aanzien van deze terugbetaling worden de procedures en de bepalingen van de nationale wetgeving toegepast, en met name die inzake de vertragingsrente over vorderingen van de staat. De rente over de terug te bepalen bedragen gaat in op de datum waarop de betrokken steun is toegekend.

Artikel 4

Frankrijk deelt binnen twee maanden na de kennisgeving van deze beschikking aan de Commissie mede welke maatregelen het heeft genomen om aan het bepaalde in de artikelen 2 en 3 te voldoen.

Artikel 5

Deze beschikking is gericht tot de Franse Republiek.

Gedaan te Brussel, 31 oktober 1995.

Voor de Commissie

Franz FISCHLER

Lid van de Commissie